

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

ŠVIETIMO IR UGDYMO STUDIJŲ KRYPTIŲ APRAŠAS

Vilnius

2014

Švietimo ir ugdymo studijų krypčių aprašas parengtas Studijų kokybės vertinimo centrui įgyvendinant projektą „Studijas reglamentuojančių aprašų sistemos plėtra (SKAR-2)“ (projekto kodas VP1-2.2-ŠMM-01-V-01-002), vykdomą pagal 2007–2013 m. Žmoniškųjų išteklių plėtros programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.2-ŠMM-01-V priemonę „Studijas reglamentuojančių aprašų rengimas ar atnaujinimas, atsižvelgiant į naujus kokybinius reikalavimus“, finansuojamą Europos Sąjungos fondų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis.

Švietimo ir ugdymo studijų krypčių aprašo projektą parengė ekspertų grupė, veikianti pagal 2013 m. gegužės 24 d. viešojo pirkimo atlygintinų paslaugų sutartį Nr. 7ESF9-15.

Doc. dr. Daiva Lepaitė (Vilniaus universitetas) (grupės vadovė)
Prof. dr. Rūta Girdzijauskienė (Klaipėdos universitetas)
Doc. dr. Vitalija Gražienė (Vilniaus dailės akademija)
Prof. dr. Valdonė Indrašienė (Mykolo Romerio universitetas)
Saulius Jurkevičius (Vilniaus licėjaus direktorius, socialinis partneris)
Doc. dr. Aurimas Marijus Juozaitis (Lietuvos edukologijos universitetas)
Vygantas Kornejevas (Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų mokyklos pedagogas, socialinis partneris)
Doc. dr. Emilija Alma Sakadolskienė (Lietuvos edukologijos universitetas)
Doc. dr. Sigita Saulėnienė (Kauno kolegija)
Doc. dr. Berita Simonaitienė (Kauno technologijos universitetas)
Doc. dr. Giedrė Slušnienė (Klaipėdos valstybinė kolegija)
Nijolė Margelevičienė (Marijampolės kolegija)
Doc. dr. Lina Miltenienė (Šiaulių universitetas)
Prof. dr. Margarita Teresevičienė (Vytauto Didžiojo universitetas)

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės aprašas reglamentuoja švietimo ir ugdymo studijų kryptių studijų programų specialiuosius reikalavimus.

2. Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu (Žin., 2009, Nr. 54-2140), Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 (Žin., 2010, Nr. 56-2761), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 500 „Dėl laipsnio nesuteikiančių studijų programų vykdymo aukštosiose mokyklose“ (Žin., 2010, Nr. 53-2602), Lietuvos studijų pakopų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-2212 (Žin., 2011, Nr. 143-6721), Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. balandžio 9 d. įsakymu Nr. V-501 (Žin., 2010, Nr. 44-2139), Magistrantūros studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. birželio 3 d. įsakymu Nr. V-826 (Žin., 2010, Nr. 67-3375), Studijų krypties arba kryptių grupės aprašų rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. V-2463, Pedagogų rengimo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-54 (Žin., 2010, Nr. 9-425) ir kitomis tarptautinių organizacijų (UNESCO, OECD), Europos Tarybos, Europos Komisijos koordinuojamų darbo grupių rekomendacijomis, kuriose teikiamos švietimo ir ugdymo kryptių studijų gairės. Apraše vartojamos sąvokos yra apibrėžtos studijų ir kvalifikacinius reikalavimus reglamentuojančiuose dokumentuose.

3. Aprašo paskirtis:

3.1. padėti aukštosioms mokykloms rengti, atnaujinti ir vertinti švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės studijų programas;

3.2. apibrėžti švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės aprėptį bei šių kryptių specialistų rengimo reikalavimus;

3.3. informuoti ekspertus ir akredituojančias institucijas apie švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės studijų programų reikalavimus;

3.4. informuoti studentus, socialinius partnerius ir kitus suinteresuotus asmenis apie švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės studijų programose įgytus kvalifikacinius laipsnius ir kvalifikaciją.

4. Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupė priklauso socialinių mokslų studijų sričiai. Švietimo ir ugdymo kryptių grupės studijos apima ugdymo mokslų studijas, kurių metu, priklausomai nuo studijų pakopos, parengiami absolventai švietimo ir ugdymo – pedagoginei, analitinei ir tiriamajai – veiklai, pasižyminčiai kompleksinėmis ugdymo aplinkomis bei įvairaus amžiaus grupių dalyviais. Pirmosios studijų pakopos studijose ir laipsnio nesuteikiančiose studijose įgyjama pedagogo profesinė kvalifikacija, leidžianti dirbti pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio, specialiojo, profesinio mokymo ir formalųjį švietimą papildančias programas.

5. Bendrasis švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės studijų tikslas – parengti švietimo ir ugdymo veiklai pasirengusį asmenį, gebantį kūrybiškai veikti ir prisitaikyti prie nuolat kintančios aplinkos įvairiuose švietimo sistemos sektoriuose.

6. Švietimo ir ugdymo studijas apibūdinantis profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinis laipsnis ir pedagogo kvalifikacija įgyjama atitinkamai koleginiuose ar universitetiniuose studijose. Koleginių studijų diplomai ir jo priedėlis apibūdina absolvento kvalifikacinių reikalavimų atitiktį dirbti pedagogais pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ugdymo programas ir (ar) teikti socialinę pedagoginę pagalbą. Pirmosios studijų pakopos universitetinių studijų diplomai ir jo priedėlis apibūdina absolvento

kvalifikacinių reikalavimų atitiktį dirbti pedagogais pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, vidurinio ugdymo programas ir (ar) teikti socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

7. Mokomąjį (-uosius) dalyką (-us) atitinkančių studijų rezultatai arba pedagoginės specializacijos studijų rezultatai pasiekiami atsižvelgiant į aukštojoje mokykloje įgyvendinamą pedagoginių studijų integravimo modelį, kuris neturi prieštarauti Pedagogų rengimo reglamento (toliau – Reglamentas) nuostatoms. Mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) studijų bendrieji ir specialieji reikalavimai apibrėžiami mokomąjį (-uosius) dalyką (-us) arba pedagoginę specializaciją atitinkančiame studijų krypties apraše. Studijų programa, suteikianti švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės atitinkamos krypties profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį ir profesinę kvalifikaciją pagal galiojantį studijų sričių ir kryptių sąrašą ir kvalifikacinių laipsnių sąrašą, turi tenkinti Reglamente ir jo priede nustatytą studijų programos sandarą.

8. Baigus pirmosios studijų pakopos švietimo ir ugdymo mokslų studijas, neteikiančias pedagogo profesinės kvalifikacijos, įgyjamas bakalauro kvalifikacinis laipsnis, kuris absolventui leidžia dirbti įvairių su švietimu ir ugdymu susijusį darbą (pvz., suaugusiųjų švietimas, žmoniškųjų išteklių plėtros veikla viešajame, nevyriausybiniam ir privačiame sektoriuose).

9. Baigus antrosios studijų pakopos švietimo ir ugdymo mokslų studijas, įgyjamas magistro kvalifikacinis laipsnis, rodantis, kad absolventas įgijo aukštesnę mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) didaktikos ir (ar) įvairios švietimo ir ugdymo veiklos kompetenciją, priklausomai nuo baigtos studijų programos specifiškumo.

10. Baigus švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės studijas suteikiami kvalifikaciniai profesinio bakalauro ir bakalauro laipsniai, atitinka šeštąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygį, o magistro kvalifikacinis laipsnis atitinka septintąjį Lietuvos kvalifikacijų sandaros ir Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos lygį.

11. Pedagogo profesinė kvalifikacija yra reglamentuojama pagal nustatytą tvarką.

12. Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės atitinkamos krypties kvalifikaciniam laipsniui ir profesinei kvalifikacijai pagal galiojantį studijų sričių ir kryptių sąrašą ir kvalifikacinių laipsnių sąrašą įgyti reikalingi kreditai gali būti kaupiami neformaliojo mokymosi būdu. Šiuo būdu įgytos kompetencijos pripažįstamos ir įskaitomos pagal aukštųjų mokyklų nustatytą tvarką.

13. Į švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės pirmosios studijų pakopos studijas priimami asmenys, įgiję ne žemesnį negu vidurinį išsilavinimą ir, jei reikalauja nustatyta priėmimo į aukštąją mokyklą tvarka, išlaikę stojamuosius egzaminus. Visi, stojantieji į studijų programas, kurias baigus suteikiama pedagogo profesinė kvalifikacija, dalyvauja bendrojo priėmimo metu vykdomame motyvacijos vertinime. Tai taikoma visoms laipsnį teikiančioms ir laipsnio nesuteikiančioms studijoms, kuriose įgyjama pedagogo profesinė kvalifikacija. Rekomenduojama, kad stojantieji, kurių motyvacija įvertinta nuliniu balu, nebūtų priimami į pedagogo profesinę kvalifikaciją teikiančias studijų programas.

14. Į švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės antrosios studijų pakopos studijas priimami asmenys, turintys bakalauro laipsnį, pagal šią priėmimo tvarką:

14.1. į mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) pedagogikos arba pedagoginės specializacijos programas priimami profesinę pedagogo kvalifikaciją turintys asmenys, įgiję mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) pedagogikos (pvz., istorijos pedagogikos) arba pedagoginės specializacijos (pvz., pradinio ugdymo pedagogikos, specialiosios pedagogikos), arba mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) bakalauro (pvz., biologijos) kvalifikacinį laipsnį; baigusiesiems kitas švietimo ir ugdymo krypties studijų programas aukštosios mokyklos pagal nustatytą tvarką gali pasiūlyti papildomus dalykus (modulius) arba stojamuosius egzaminus;

14.2. į kitas švietimo ir ugdymo mokslų studijų programas priimami asmenys, įgiję bakalauro kvalifikacinį laipsnį; baigusiesiems kitų mokslų kryptių studijų programas aukštosios mokyklos pagal nustatytą tvarką gali pasiūlyti papildomus dalykus (modulius) arba stojamuosius egzaminus.

15. Pirmosios studijų pakopos studijas, kuriose įgyjama pedagogo profesinė kvalifikacija,

rekomenduojama organizuoti nuolatine studijų forma. Jeigu tenkinamas Aprašo 16 punkto reikalavimas, studijos gali būti vykdomis kitomis galiojančiomis studijų formomis.

16. Pirmosios studijų pakopos kontaktinio darbo apimtis turi būti ne mažesnė kaip 40 procentų, o antrosios studijų pakopos – ne mažesnė kaip 20 procentų studijų programos apimties.

II. STUDIJŲ KRYPTIŲ GRUPĖS SAMPRATA IR APRĖPTIS

17. Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupę sudaro ugdymo mokslų studijos, kuriose rengiamas kompetentingas specialistas, išmanantis žmogaus ugdymo dėsningumus, švietimo procesus bei tendencijas šiuolaikinėje visuomenėje, pajėgiantis valdyti švietimo ir ugdymo procesus įvairiais lygmenimis ir su įvairaus amžiaus dalyviais, turintis įtakos ugdymo kultūros kokybei ir praktiškai atliekantis ugdytojo ir (ar) švietėjo funkcijas, sklandžiai reiškiantis mintis raštu ir žodžiu bei nusiteikęs nuolat tobulėti savo veikloje. Tokie specialistai galės rasti savo vietą įvairioje su švietimu, asmens ugdymu ar profesiniu tobulėjimu susijusioje veikloje. Baigus pedagogus rengiančias studijas, kuriose pasiekiami ugdymo mokslų studijų rezultatai, įgyjama kvalifikacija dirbti pedagogais įvairių tipų ugdymo institucijose.

18. Švietimo ir ugdymo veiklai pasirengusių absolventų studijos turi apimti ugdymo filosofijos, ugdymo teorijos ir praktikos, psichologijos, ugdymo technologijų, ugdymo vadybos ir kitas reikalingas sritis. Ugdymo mokslų studijų programos gali aprėpti ugdymo turinio projektavimo, švietimo vadybos, asmenybės ugdymo, švietimo ir ugdymo inovacijų, mokymosi aplinkos, technologijomis grįsto mokymosi, žinių vadybos, negalios tyrimus ir specialųjį ugdymą, suaugusiųjų raidos tarpinių ypatumus, asmens brandumo formavimą(si), suaugusiųjų mokymą(si), jo organizavimą ir realizavimą, taip pat švietimo ir mokymosi visą gyvenimą politikos, kultūros, socioekonominių procesų pažinimą ir būdų, padedančių aktyviai juose dalyvauti, įvaldymą. Šiai veiklai pasirengusių absolventų studijos atskleidžiamos per:

18.1. ikimokyklinio ugdymo studijų programos (apimančias ir priešmokyklinį ugdymą), kurių paskirtis – parengti pedagogą, gebantį padėti vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros (taip pat etninės), socialinius, pažintinius poreikius ir pasirengti mokymuisi pagal priešmokyklinio ir (ar) pradinio ugdymo programas;

18.2. pradinio ugdymo studijų programos (apimančias ir priešmokyklinį ugdymą), kurių paskirtis – parengti pedagogą, pasiruošusį formuoti vaiko dorinės, socialinės, kultūrinės (taip pat etninės) brandos pradmenis, padėti mokytis pagal priešmokyklinio ir (ar) pradinio ugdymo programas ir vadovauti ugdymo procesui;

18.3. mokojo (-ųjų) dalyko (-ų) pedagogikos studijų programos, kurių paskirtis – parengti pedagogą, gebantį ugdyti bendrąsias ir dalykines kompetencijas, toliau puoselėti asmenybės dorinę, sociokultūrinę ir pilietinę brandą, technologinį raštingumą, tautinį sąmoningumą, išugdyti siekimą ir gebėjimą apsispręsti, pasirinkti ir mokytis toliau;

18.4. profesinio mokymo studijų programos, kurių paskirtis – parengti pedagogą, gebantį padėti asmeniui įgyti, keisti ar tobulinti kvalifikaciją ir pasirengti dalyvauti kintančioje darbo rinkoje;

18.5. specialiosios pedagogikos studijų programos, kurių paskirtis – parengti pedagogą, kuris specialiomis ugdymosiomis ir kompensacinėmis priemonėmis padėtų specialiųjų ugdymo poreikių turintiems asmenims ugdytis pagal gebėjimus, didinti šių asmenų ugdymo veiksmingumą, ugdymo prieinamumą bei socialinį dalyvavimą, įgyti išsilavinimą ir (ar) kvalifikaciją;

18.6. socialinės pedagogikos studijų programos, kurių paskirtis – parengti pedagogą, kuris padėtų užtikrinti vaiko socialinius ir ugdymo poreikius, organizuodamas pozityvios socializacijos procesą ir negatyvios socializacijos prevenciją makro- ir mikrosociume;

18.7. kitas ugdymo mokslų studijas (nerengiančias pedagogo), skirtas pasirengti neregamentuojamai švietimo ir ugdymo veiklai, kuri gali būti susijusi su žmonių vystymosi ir mokymosi visą jų gyvenimą analize bei švietimo srities sprendimų priėmimu, apimančiu apibrėžtą intelektualinę ugdymo procesų ir sistemų, jų valdymo, požiūrių sritį ir kultūrinį,

visuomeninį, politinį, istorinį ir ekonominį kontekstus.

19. Pedagogus rengiančių studijų programų pirmosios studijų pakopos absolventas gali savarankiškai planuoti, organizuoti, dirbti pedagoginį darbą ugdymo institucijose, kitose viešojo ar privataus sektoriaus organizacijose, vykdančiose jo profesinę kvalifikaciją atitinkančią švietimo veiklą ir toliau tobulėti pasiremiant prieinamomis kvalifikacijos tobulinimo ir studijų antroje pakopoje galimybėmis arba profesinėje veikloje reflektuojant kaupiamą patirtį bei ją dalinantis profesinėje bendruomenėje. Pedagogus rengiančių studijų programų antrosios studijų pakopos absolventas gali dirbti pedagoginį, tiriamąjį ir vadybinį darbą įvairių tipų ugdymo institucijose, aukštosiose mokyklose, kitose viešojo ar privataus sektoriaus organizacijose, vykdančiose švietimo veiklą. Kitas švietimo ir ugdymo mokslų antrosios studijų pakopos studijas baigęs asmuo gali dirbti tiriamąjį, vadybinį darbą ugdymo institucijose, aukštosiose mokyklose, kitose viešojo ar privataus sektoriaus organizacijose, kurių darbuotojams nėra reikalaujama įgyti pedagogo profesinės kvalifikacijos. Pedagogus rengiančių ir kitų švietimo ir ugdymo mokslų antrosios studijų pakopos programas baigę absolventai gali toliau tobulėti pasiremiant prieinamomis kvalifikacijos tobulinimo ir studijų trečiojoje pakopoje galimybėmis arba profesinėje veikloje reflektuojant kaupiamą patirtį bei ją dalinantis profesinėje bendruomenėje.

III. BENDRIEJI IR SPECIALIEJI STUDIJŲ REZULTATAI

20. Kiekviena švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės studijų programa turi užtikrinti reikiamą absolvento išsilavinimą, leidžiantį jam sėkmingai vykdyti švietimo ir ugdymo veiklą. Bendrieji ir specialieji švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės studijų rezultatai apibrėžia reikalingą pasiekti studijų kvalifikacinių laipsnių kokybę.

21. Švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės pirmosios studijų pakopos studijų rezultatai taikomi tiek profesinio bakalauro, tiek bakalauro absolventams.

22. Švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės pirmosios studijų pakopos studijų rezultatai taip pat atitinka pedagoginių studijų, t. y. 60 studijų kreditų apimties universitetinių arba koleginių studijų, rezultatus, kurių pagrindu suteikiama pedagogo profesinė kvalifikacija. Pedagogo kvalifikacijos studijų rezultatai neapima mokomojo (-ų) dalyko (-ų) ar pasirinktos pedagoginės specializacijos (ikimokyklinio ugdymo, pradinio ugdymo, specialiosios pedagogikos, socialinės pedagogikos ar kitos specializuotos veiklos) žinių ir gebėjimų, pastarieji gali būti įgyti šiais būdais:

22.1. su mokomuoju dalyku susiję studijų rezultatai ar pasirinktos pedagoginės specializacijos studijų rezultatai įgyjami studijuojant laipsnį suteikiančiose pedagogines studijas integruojančiose švietimo ir ugdymo studijų krypties studijų programose, kai šalia kvalifikacinio laipsnio įgyjama ir pedagogo profesinė kvalifikacija;

22.2. su mokomuoju dalyku siejami studijų rezultatai (pvz., kalbų, menų, fizikos, chemijos, matematikos ir t. t.) gali būti įgyti baigus konkrečios studijų krypties kvalifikacinį laipsnį teikiančias pirmosios studijų pakopos studijų programas. Pastarieji studijų rezultatai yra pateikiami atskiruose tos studijų krypties aprašuose.

23. Švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės būtinų įgyti žinių sritys yra tapačios pirmosios ir antrosios studijų pakopos studijų rezultatams. Skiriasi tik žinių kildinimas (prigimtis), abstrakcijos lygis ir taikymo situacijos.

24. Pirmosios studijų pakopos (profesinio bakalauro ir bakalauro) integruotos profesinės veiklos ir studijų srities žinios siejamos su įvairiapusiu teoriniu švietimo ir ugdymo pažinimu, grįstos mokslinių ir taikomųjų tyrimų rezultatais ir taikomos plačiose studijų ar profesinės veiklos srityse, kuriose taip pat susiduriama su kitų krypties žiniomis.

25. Antrosios studijų pakopos (magistrantūros) fundamentinių ir taikomųjų ugdymo ir su jais susijusių mokslų tyrimų rezultatais grįstos naujausios studijų ar veiklos srities žinios yra taikomos sprendžiant švietimo ir ugdymo uždavinius naujoje ar nežinomoje aplinkoje, vykdam mokslinius tyrimus, kuriuose integruojamos ir kitų krypties žinios, ir diegiant naujoves.

26. Švietimo ir ugdymo studijų krypties grupės studijų programose ir 60 studijų kreditų

apimties pedagoginėse studijose apimamos šios žinios (pedagoginėms studijoms netaikomas Aprašo 26.2 punktas, kuriam galioja atitinkamame apraše aprašyti studijų rezultatai):

- 26.1. ugdymo mokslo teorijos, istorinių, filosofinių, psichologinių, sociologinių, tarpkultūrinių aspektų, kuriais remiantis analizuojamas ugdymas ir švietimo veikla;
- 26.2. mokomojo dalyko ar pasirinktos pedagoginės specializacijos;
- 26.3. asmens raidos ir asmenybės brandos;
- 26.4. motyvacijos ir mokymosi teorijų;
- 26.5. grupinių procesų ir jų dinamikos ugdymo aplinkoje;
- 26.6. mokymo ir mokymosi procesų planavimo ir valdymo (ugdymo turinio, tikslų, užduočių planavimo atsižvelgiant į besimokančiųjų patirtį, sunkumus);
- 26.7. mokymo(si) strategijų, metodų, technologijų taikymo ugdymo aplinkoje;
- 26.8. pasiekimų vertinimo bei įsivertinimo metodų;
- 26.9. besimokančiųjų įvairovės, suvokiant specialiųjų ugdymo poreikių turinčių besimokančiųjų (įtraukiojo ugdymo) ir gabių vaikų ugdymo kontekstą;
- 26.10. mokomojo dalyko didaktikos ir metodikos;
- 26.11. refleksyvosios praktikos, profesinės raidos, bendradarbiavimo institucijoje ir su profesionalų bendruomene;
- 26.12. sveikos gyvensenos ir žmogaus saugos ugdymo;
- 26.13. asmens, visuomenės, organizacijų darnaus vystymosi;
- 26.14. švietimo vadybos, lyderystės, savivaldos įgyvendinimo mokyklos, vietos bendruomenės, savivaldybės ir nacionaliniu lygmeniu;
- 26.15. švietimo politikos, jos kryptingumo ir įgyvendinimo instituciniu, tarpinstituciniu, nacionaliniu, tarptautiniu lygmeniu.

27. Pirmajai studijų pakopai (profesinio bakalauro ir bakalauro) priskiriami gebėjimai vykdyti tyrimus:

- 27.1. taikyti įvairių švietimo ir ugdymo sričių mokslo žinias, besimokančiųjų pasiekimų tyrimų rezultatus (pvz., TALIS, TIMSS, SITES, CIVIC, PIRLS, PISA ir kt.) ir specializuotas informacines technologijas atliekant tyrimus, analizuojant ir rūšiuojant duomenis, vizualizuojant ir pateikiant rezultatus;
- 27.2. surasti ir analizuoti švietimo ir ugdymo mokslinę ir informacinę literatūrą, taikyti šiuolaikinius informacijos kaupimo, analizės ir sisteminimo būdus;
- 27.3. identifikuoti švietimo ir ugdymo srities tyrimo problemą, suformuluoti tyrimo tikslą, uždavinius ir hipotezes;
- 27.4. parengti tiriamojo darbo metodiką – pasirinkti tyrimo strategiją ir metodus;
- 27.5. rinkti, apdoroti, analizuoti, apibendrinti ir interpretuoti tyrimo rezultatus, apie juos diskutuoti, formuluoti tyrimo išvadas ir rekomendacijas;
- 27.6. spręsti švietimo ir ugdymo problemas vadovaujantis tyrimų, įskaitant besimokančiųjų pasiekimų tyrimų, rezultatais.

28. Pirmajai studijų pakopai (profesinio bakalauro ir bakalauro) priskiriami specialieji gebėjimai:

- 28.1. vertinti individualius besimokančiųjų poreikius (įskaitant specialiųjų ugdymo poreikių turinčių ir gabių vaikų), polinkius ir gebėjimus, mokymosi stilių ir atitinkamai koreguoti ugdymo praktiką: diferencijuoti ir individualizuoti ugdymo turinį, mokymosi medžiagą, metodus, didinti specialiųjų ugdymo poreikių turinčių besimokančiųjų galimybes dalyvauti ugdymo procese bei įžvelgti itin gabių vaikų mokymosi potencialą;
- 28.2. vertinti besimokančiojo mokymosi raidą, pripažįstant kiekvieno individualumą, atpažinti individualius besimokančiųjų skirtumus, atsirandančius dėl amžiaus, asmenybės ypatumų, lyties, socialinės aplinkos, kalbos, tautybės, kultūros, specialiųjų mokymosi poreikių ar kt., į juos atsižvelgti ugdymo procese;

28.3. įvertinti ir tobulinti besimokančiųjų mokėjimo mokytis gebėjimus, padėti susikurti asmeninę motyvaciją, padėti formuluoti mokymosi ir asmeninius tikslus, ugdyti besimokančiųjų savarankiškumo ir savivaldaus mokymosi gebėjimus;

28.4. kurti saugią, tolerantišką, atvirą, skatinančią mokymąsi grupėmis ir bendradarbiaujant, įtraukiančią į sąveiką, dialogą bei partnerystę ir besimokančiojo emocinį, socialinį, intelektualinį, kūrybinį, dvasinį vystymąsi, taip pat individualų mokymąsi palaikančią ugdymo aplinką;

28.5. ugdymo procese naudoti įvairias mokymo(si) priemones, skaitmenines technologijas ir įrangą, didinančias mokymosi veiklų įvairovę, ugdymo prieinamumą kiekvienam besimokančiajam, įtraukiančias į mokymąsi grupėmis ir savarankiškumo ugdymu pagrįstą mokymąsi;

28.6. kurti sąveiką, partnerystę, dialogu grįstas mokymosi ir grupinės veiklos situacijas – įtraukti į sąveiką kiekvieną besimokantįjį, ugdyti prisiimti atsakomybę už siekiamus rezultatus ir užtikrinti tinkamą besimokančiųjų elgesį grupėje;

28.7. ugdyti besimokančiųjų informacinę kultūrą – sistemingai plėtoti jų skaitmeninį raštingumą ir virtualiojo bendravimo kultūrą;

28.8. naudotis ugdymo turinį, išteklius ir procesą praturtinančiomis įvairiomis ugdymo aplinkomis;

28.9. planuoti, kryptingai, tikslingai ir efektyviai organizuoti ugdymo procesą, numatyti ir valdyti reikalingus išteklius;

28.10. parinkti metodus, tinkamus ugdymo tikslams pasiekti, parengti ir perteikti į besimokantįjį orientuotą susijusią ugdomosios ar kitos veiklos medžiagą, vertinti ugdymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, išsikeltų ugdymo tikslų efektyvumą;

28.11. kelti ugdymo tikslus ir formuluoti siekiamus rezultatus, jų pagrindu planuoti mokymo(si) užsiėmimus, parinkti ar rengti užduotis, įgalinti kiekvieną besimokantįjį pagal jo individualius pasiekimus ir galimybes siekti pažangos;

28.12. parinkti ugdymo tikslus atitinkančius ir individualią besimokančiojo pažangą įvertinti leisiančius pasiekimų ir pažangos vertinimo metodus ir strategijas, atsižvelgiant į kontekstą ir besimokančiųjų savybes;

28.13. teikti efektyvų ir konstruktyvų grįžtamąjį ryšį, per jį skatinti kiekvieno besimokančiojo mokymosi pažangą ir įsivertinimą;

28.14. bendrauti, bendradarbiauti ir motyvuoti besimokančiuosius, tėvus (globėjus), kolegas, socialinių ar švietimo pagalbą teikiančių tarnybų atstovus siekiant bendrų tikslų;

28.15. bendrauti visose ugdymo aplinkose taisyklinga lietuvių kalba (sakytine ir rašytine forma);

28.16. mokėti užsienio kalbą (sakytine ir rašytine forma) ir ją vartoti akademiniais ir profesiniais tikslais;

28.17. atlikti savo veiklos tyrimą: surinkti duomenis iš kelių susijusių veiklos kontekstų, juos lyginti ir ieškoti priežastinių ryšių, gautus rezultatus taikyti tobulinant savo profesinę veiklą;

28.18. sistemingai stebėti procesą ir vertinti pasiektus ugdymo tikslus, rinkti, analizuoti, interpretuoti įrodymus ir duomenis (mokymosi rezultatus, išorinio vertinimo rezultatus) ir jais grįžti priimamus profesinius ir ugdymo tobulinimo sprendimus;

28.19. pasinaudojant mokomojo dalyko žiniomis bei žiniomis apie plačiai taikomą ir naujausią ugdymo praktiką, kurti mokomojo dalyko mokymo(si) (didaktinę) sistemą (jungiančią tinkamiausius mokymo(si) būdus), kuri mokomąjį dalyką padarytų prasmingą besimokantiems, atitiktų kiekvieno besimokančiojo poreikius, ją atnaujinti ir plėtoti remiantis naujausiais mokslo, technologijų pasiekimais bei mokomojo dalyko didaktinėje sistemoje numatyti bendrųjų kompetencijų ugdymą.

29. Pirmajai studijų pakopai (profesinio bakalauro ir bakalauro) priskiriami socialiniai gebėjimai:

29.1. pristatyti idėją ar nuomonę, argumentuoti sprendimą ar tyrimo rezultatus sakytine ir rašytine forma specialistų ir ne specialistų auditorijai;

29.2. veikti ir mokytis bendradarbiavimo pagrindu dirbti tarpdalykinėje grupėje ir (ar) komandoje, koordinuoti projektinę veiklą įvairiose besimokančiųjų amžiaus grupėse ir ugdymo aplinkose;

29.3. prisiimti įsipareigojimus saugoti ir puoselėti Lietuvos kultūrą ir gamtą, kurti tvarią visuomenę, dalyvauti visuomenės ir švietimo kaitos procesuose;

29.4. dalyvauti profesinės bendruomenės tinkluose.

30. Pirmajai studijų pakopai (profesinio bakalauro ir bakalauro) priskiriami asmeniniai gebėjimai:

30.1. užtikrinti, kad visiems jam patikėtiems besimokantiesiems bus nuolatos teikiama diferencijuotų progų kokybiškai realizuoti savo galimybes;

30.2. reflektuoti savo pedagoginę veiklą, nustatyti žinių ir gebėjimų spragas, apsibrėžti asmeninio tobulėjimo kryptis ir planuoti savarankišką mokymąsi;

30.3. ugdyti besimokančiųjų nuostatas Lietuvos kultūros, tautinės tapatybės, tautos kultūrinio ir gamtinio paveldo puoselėjimo požiūriu ir kartu toleranciją kitoniškumui;

30.4. prisiimti atsakomybę už savo darbo rezultatus, įvertinti jų poveikį ir padarinius žmoniškųjų vertybių, pagarbos žmogui, darnos, pilietiškumo, socialinės atsakomybės ir aplinkosaugos aspektais;

30.5. būti atviram, lanksčiam ir kartu kritiškam įvairiuose švietimo ir ugdymo kontekstuose: vertinant valstybės politiką, analizuojant situacijas ugdymo institucijoje, klasėje, individualiai sąveikaujant su besimokančiuoju;

30.6. stipriai išreikštos besąlygiškos pagarbos besimokančiajam, profesinio tapatumo, socialinės atsakomybės ir įsipareigojimo profesinei bendruomenei vertybinės nuostatos.

31. Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės antrosios pakopos studijų programos gali būti įvairaus pobūdžio, t. y. orientuotos į mokomojo dalyko didaktikos ir metodikos nuodugnesnes studijas, pasirinktos pedagoginės specializacijos nuodugnesnes studijas, švietimo lyderystės ir vadybos, ugdymo turinio kūrimo ir vystymo studijas, švietimo ir ugdymo sisteminius tyrimus ir kitos. Programos pobūdis atspindimas ir detalizuojamas programos studijų rezultatuose, todėl Apraše pateikiami švietimo ir ugdymo kryptių grupės antrosios pakopos studijų rezultatai yra esminės gairės ir orientyrai studijų programų rengėjams.

32. Antrajai studijų pakopai priskiriami gebėjimai vykdyti tyrimus:

32.1. vykdyti kompleksinius ir (ar) kelias dalykines sritis integruojančius švietimo tyrimus, jungti, sisteminti ir kritiškai vertinti duomenis ir rezultatus;

32.2. tyrimų rezultatų (įskaitant sisteminio lygmens) ir išvadų pagrindu rengti rekomendacijas švietimo politikams, administratoriams, bendruomenei, inicijuoti diskusijas ir pokyčius švietimo ir ugdymo praktikoje.

33. Antrajai studijų pakopai priskiriami specialieji gebėjimai:

33.1. sistemiškai ir kritiškai analizuoti ugdymo mokslo koncepcijas ir teorijas, jungti tarpdalykines žinias, jas sieti su švietimo politikos sprendimais, sudėtingų ugdymo situacijų valdymu, problemų sprendimu ir (ar) naujovių diegimu;

33.2. švietimo ir ugdymo krypties studijų objektą (mokomąjį dalyką, pedagoginę specializaciją, lyderystės ir vadybos studijas, edukacinius tyrimus ir kt.) suprasti ir vertinti atsižvelgiant į skirtingus švietimo sistemos lygius, tipus ir tikslus bei švietimo politikos kontekstuose;

33.3. kurti, vertinti ir vystyti ugdymo programas, įtraukiant bendrųjų kompetencijų ugdymą, pripažįstant besimokančiųjų įvairovę (įskaitant specialiųjų ugdymo poreikių turinčių ir gabių besimokančiųjų), mokymosi proceso dalyvių vaidmenų skirtingumus, mokymosi proceso kompleksiskumą, ugdymo aplinkų, kuriuose gali vykti mokymasis, įvairovę;

33.4. išvelgti naujus švietimo ir ugdymo poreikius ir paklausą, kurti ir vystyti mokyklos tobulinimo ar vystymo projektus, vadovauti ar koordinuoti kelių mokomųjų dalykų komandas;

33.5. lyderiauti, vadybinius veiksmus nukreipti besimokantiesiems, kolegoms,

bendruomenei įgalinti, telkti ir motyvuoti suinteresuotus švietimo sistemos dalyvius į nuolatinio mokymosi organizaciją siekiant švietimo ir ugdymo tikslų;

33.6. atlikti savo veiklos tyrimą: surinkti duomenis iš kelių susijusių savo veiklos kontekstų, šiuos duomenis lyginti ir ieškoti priežastinių ryšių, gautus rezultatus konceptualizuoti, taikyti tobulinant savo profesinę veiklą, dalytis praktikų bendruomenėje ir pritaikyti platesniame profesinės veiklos kontekste, rengti rekomendacijas švietimo politikams, administratoriams ir inicijuoti pokyčius švietimo ir ugdymo praktikoje.

34. Antrajai studijų pakopai priskiriami socialiniai gebėjimai:

34.1. pristatyti idėją ar nuomonę, argumentuoti sprendimą ar tyrimo rezultatus sakytine ir rašytine forma specialistų ir ne specialistų auditorijai, apie tai aktyviai diskutuoti, atskleisti priežastinius ryšius ir pateikti argumentus;

34.2. vadovauti tarpdalykinei grupei ir (ar) komandai, vadovauti projektinei veiklai, konsultuoti, apmokyti kitus projekto dalyvius;

34.3. veikti tarptautinėje komandoje ir (ar) įgyvendinant projektą, dalyvauti profesiniuose tinkluose;

34.4. prisiimti atsakomybę už savo ir pavaldžių darbuotojų veiklos kokybę, jos vertinimą ir tobulinimą;

34.5. laikytis sisteminio ir daugiakultūrio požiūrio puoselėjant Lietuvos kultūrą ir gamtą, kuriant tvarią visuomenę, strategiškai mąstyti ir priimti inovatyvius sprendimus siekiant visuomenės ir švietimo kaitos bei sprendžiant švietimo ir ugdymo problemas.

35. Antrojoje studijų pakopoje asmuo turi įgyti tokius pačius asmeninius gebėjimus kaip pirmojoje studijų pakopoje, tačiau papildomai akcentuojama:

35.1. sisteminis ir strateginis mąstymas,

35.2. globalaus ir lokalaus konteksto pažinimas,

35.3. ryšių supratimas ir judėjimas švietimo sistemos lygmenimis (mikro-, mezo-, makro-).

IV. DĖSTYMAS, STUDIJAVIMAS, VERTINIMAS

36. Švietimo ir ugdymo studijų krypčių grupės studijos turi užtikrinti, kad absolventas sukauptų pakankamai dalykinių žinių ir gebėjimų, išsiugdytų bendražmogiškąsias, tautines ir pilietines vertybines nuostatas, išmanytų pedagoginius reiškinius ir edukacinę veiklą, gebėtų įgytas žinias ir gebėjimus taikyti profesinėje veikloje ir įgytų adekvačių socialinių bei asmeninių kompetencijų.

37. Švietimo ir ugdymo studijų krypčių grupės studijų programose gali būti taikomi įvairūs dėstymo, studijavimo ir studentų vertinimo metodai:

37.1. žinių perteikimo ir taikymo metodai ir formos: diskusijos, debatai, savarankiška studijų medžiagos (pvz., atvejų studijų) analizė, projektai, probleminis mokymas(is), pažintinės išvykos, vaidmenų žaidimai, darbų (projektų, ataskaitų ir kitų) pristatymai ir aptarimai, kolegialusis vertinimas, ekspertų metodas, vaizdo ir garso konferencijos, vaizdo ir garso paskaitos, dalyko (modulio) nuotolinis mokymas(is) ir kiti. Tai į aktyvų studijavimą orientuotai studijų koncepcijai priskiriami metodai, taikytini interaktyviųjų paskaitų, seminarų, praktinių užsiėmimų, savarankiško individualaus ir komandinio darbo metu;

37.2. besimokančiųjų refleksija grindžiami gebėjimo veikti metodai ir formos: patirtinis mokymas(is), eksperimentinis situacinis mokymasis (aukštojo mokslo institucijoje), minčių, sąvokų, koncepcijų žemėlapių sudarymas, minčių lietus, reflektavimo dienoraščiai, esė rašymas, kompetencijų aplanko rengimas, kiekybiniai ir kokybiniai tyrimai, pedagoginiai mokytojo veiklos tyrimai, projektai ir kiti. Gebėjimo veikti metodų grupei priskiriama ir ugdomosios veiklos praktika. Jos paskirtis – padėti būsimajam švietimo ir ugdymo specialistui įgyti praktinei veiklai reikalingų profesinių kompetencijų ir patirties, sudarius galimybes nustatytą laikotarpį dirbti praktinį ugdomąjį darbą ar vykdyti atskiras ugdymo veiklos funkcijas, vadovaujant mentoriumi ir praktikos vadovu. Praktika grindžiama aukštosios mokyklos ir praktikos institucijos bendradarbiavimu.

38. Skirtingų studijų pakopų studijose gali būti taikomi tie patys studijų metodai, tačiau turi skirtis pateikiamų užduočių turinys, sudėtingumas ar studento savarankiškumo raiška. Atsižvelgiant į šiuos požymius, studijų programose turi būti planuojama kontaktinio darbo apimtis, kuri turi būti skiriama studijuoti būtinose studijų aplinkose ir situacijose, reikalaujančiose tiesioginės (ne virtualiosios) sąveikos su kitais studijų proceso dalyviais. Apraše nurodyti socialiniai gebėjimai gali būti ugdomi, kai bendradarbiaujama komandose.

38. Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės studijose gali būti taikomi skirtingi studijų rezultatų formuojamojo ir kaupiamojo vertinimo metodai: rašto darbai, žodiniai pranešimai, praktikų, projektų ir individualių darbų ataskaitos, kompetencijų aplanko įvertinimas, įsivertinimas, kolegialusis vertinimas, supervizija, vieši aptarimai, kompiuterinis testavimas ir kiti. Studentų pasiekimai vertinami kaip veiklos rezultatai ir turi remtis aiškiais ir objektyviais kriterijais.

39. Baigiamasis švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės studijų darbas (ir baigiamasis pedagoginių studijų darbas) vertintinas ir kaip studijų, ir kaip studijų rezultatų pasiekimo vertinimo metodas, kai dėmesys sutelkiamas į problemos sprendimą taikant kiekybinius ir kokybinius tyrimus bei jų rezultatų interpretavimą ir reflektavimą.

40. Studentų pasiekimų vertinimo sistema turi padėti formuoti ir stebėti pažangą bei įvertinti, koku lygiu pasiekti studijų programos rezultatai, palaikyti grįžtamąjį ryšį su studentais, sudaryti prielaidas tobulinti studijų programas.

V. STUDIJŲ PROGRAMŲ VYKDYMO REIKALAVIMAI

41. Materialinių, informacinių, metodinių išteklių reikalavimai:

41.1. švietimo ir ugdymo studijoms vykdyti turi būti sukurta moderni materialinė bazė: auditorijos, teorinių paskaitų, seminarų, pratybų, grupinio darbo, individualių ir grupinių konsultacijų kabinetai turi atitikti ergonominius reikalavimus, turi būti pritaikyti specialiujų ugdymo poreikių turintiems asmenims; auditorijos turi būti įrengtos su šiuolaikine garso, vaizdo, kompiuterine, programine, kita švietimo ir ugdymo aplinkose naudojama šiuolaikine technine įranga, reikalingomis metodinėmis priemonėmis (įrengti pavyzdiniai mokomojo dalyko ar pasirinktos pedagoginės specializacijos ugdymo aplinkas imituojantys kabinetai ir kita);

41.2. visose švietimo ir ugdymo studijas vykdančių institucijų auditorijose turi būti užtikrinta interneto prieiga bei bevielės interneto ryšys; turi būti pakankamas skaičius kompiuterių su studentų savarankiškam darbui reikalinga programine įranga: kiekybinių ir kokybinių tyrimo duomenų apdorojimo programomis, inovatyviomis mokymo(si), užduočių atlikimo programomis; turi būti sudarytos mokymosi virtualiojoje aplinkoje sąlygos;

41.3. bibliotekose ir skaityklose turi būti aktuali švietimo ir ugdymo problematikos mokslo ir kita specializuota literatūra (pvz., mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) šaltiniai), tyrimų metodologijos literatūra, užtikrinta prieiga prie nacionalinių ir tarptautinių duomenų bazių, galimybė naudotis integralia bibliotekų informacijos sistema;

41.4. švietimo ir ugdymo studijas vykdanči aukštoji mokykla gali sudaryti bendradarbiavimo sutartį su formaliojo ar neformaliojo švietimo įstaiga, atitinkančia išvardytus materialinių ir metodinių išteklių reikalavimus, ir naudotis ja kaip švietimo ir ugdymo studijas vykdančios institucijos studijų išteklių centru; atsižvelgiant į studijų programų poreikius, turi būti kuriamos ir naudojamos kuo įvairesnės ugdymo aplinkos (ugdymo įstaigos, muziejai, bibliotekos, kitos meno, kultūros ar švietimo įstaigos), kurios padėtų pasiekti numatytus studijų rezultatus.

42. Pedagoginių studijų, suteikiančių pedagogo kvalifikaciją, vykdymo reikalavimai:

42.1. Reikalavimai akademiniam personalui:

42.1.1. pedagoginių studijų programose turi dirbti dėstytojai, atitinkantys aukštojo mokslo studijas reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytus akademinis standartus;

42.1.2. ne mažiau kaip 30 procentų dėstytojų, dirbančių pedagogo kvalifikaciją

suteikiančių studijų dalyje, turi turėti pedagoginio ar vadybinio darbo švietimo įstaigoje ar kitose su pedagogo darbu susijusią veiklą vykdančiose įstaigose (įmonėse, organizacijose) patirties (kuri turi būti ne trumpesnė kaip 3 metai) ir būti įgiję naujos pedagoginės patirties (įgyta ar atnaujinta ne anksčiau kaip prieš 5 metus);

42.1.3. teorinius pedagogikos, mokomojo dalyko (pedagoginės specializacijos) didaktikos dalykus gali dėstyti tik tie dėstytojai, kurių mokslinės veiklos kryptis ir pedagoginės praktikos patirtis atitinka dėstomąjį dalyką; praktikas organizuojantis ir vykdamasis personalas turi atitikti Aprašo 43.2 punkto reikalavimus;

42.1.4. ne mažiau kaip 50 procentų dėstytojų, dirbančių pedagogo kvalifikaciją suteikiančių studijų dalyje, turi būti parengę mokykloms mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) didaktikos arba pedagoginės specializacijos mokomąją medžiagą, kuri būtų aprobuota Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka. Dėstytojai turi būti bendrųjų ugdymo programų rengimo darbo grupių nariais;

42.1.5. dėstytojai turi turėti puikių didaktinių kompetencijų: išmanyti ir gebėti taikyti šiuolaikinius dėstymo ir studijų metodus, skatinančius būsimojus pedagogus aktyviai mokytis, bendradarbiauti, reflektuoti ir diskutuoti; gebėti modeliuoti šiuolaikinio mokymosi (studijų) situacijas; skatinti kritinę refleksiją, mokyti kritiškai mąstyti;

42.1.6. dėstytojai savo pavyzdžiu studentams turi pateikti efektyvaus mokymo(si) modelį, taikyti inovatyvius studijų metodus ir technologijas, užtikrinti veiksmingą šiuolaikinį mokymąsi:

42.1.6.1. būti tolerantiški ir gerbti studentus, nepriklausomai nuo jų skirtumų; skleisti įvairovės toleravimu pagrįstą požiūrį, kuris praturtina dėstymą;

42.1.6.2. žinoti kiekvieno studento pirminį pasirengimą mokomojo dalyko studijoms, o naujas, su dalyku susijusias, žinių sistemas konstruoti jau turimų pagrindu;

42.1.6.3. skatinti kiekvieną studentą aktyviai dalyvauti studijų procese, atsižvelgti į studento asmenybės savybes, jo gebėjimų įvairovę, studijavimo stilių ir motyvaciją;

42.1.6.4. taikyti įvairius pasiekimų vertinimo metodus, kaupti duomenis (įrodymus) apie studentų pažangą ir pasiekimus;

42.1.6.5. individualizuoti studijų turinį, atsiskaitymo, vertinimo formas;

42.1.6.6. teikti užduotis, kurias atlikdami studentai tarpusavyje bendradarbiautų ir dirbtų komandomis, tačiau kiekvienas aiškiai atsiskaitytų už savo asmeninį indėlį;

42.1.6.7. įvairiais būdais (naudojant informacines ir komunikacines technologijas, kt.) didinti pateikiamos medžiagos turinio prieinamumą ir kiekvieno galimybes dalyvauti;

42.1.6.8. savo darbe vadovautis tokiais vertybėmis ir etikos principais, kurie dera su pedagogine veikla bei veiksmingo ugdymo reikalavimais;

42.1.7. dėstytojai turi sistemingai tobulinti pedagoginę ir mokslinę kompetenciją, dalyvauti mokslinėje tiriamojoje veikloje, vykdyti mokslinius tyrimus, dalyvauti mokyklų ar kitų švietimo institucijų veikloje – inicijuoti bendrus projektus, atlikti bendrus tyrimus, bendradarbiauti ir plėtoti partnerystės ryšius su mokyklomis, kitomis švietimo įstaigomis realizuojant mokomojo dalyko, programos studijų tikslus;

42.1.8. dėstytojai turi laisvai bendrauti bent viena Europos šalių užsienio kalba ne žemesniu kaip C1 lygiu (pagal Europos Tarybos kalbų mokymosi turinio aprašą), aktyviai dalyvauti (ne rečiau kaip kas 3 metus) tarptautinio akademinio mobilumo programose, projektinėje veikloje, stažuotis kitose šalyse ir kita.

42.2. Reikalavimai kitam personalui (praktikų vadovams, mentoriams), dirbančiam pedagogo kvalifikaciją suteikiančių studijų dalyje:

42.2.1. vadovauti pedagoginei praktikai gali asmenys, įgiję pedagoginių studijų krypties ne žemesnę kaip magistro laipsnį arba jam prilygintą kvalifikaciją, turintys ne mažesnę kaip 10 metų pedagoginės veiklos patirtį ar užsiimantys praktine pedagogine veikla;

42.2.2. vykdyti mentoriaus funkcijas gali asmenys, užsiimantys praktine pedagogine veikla, bet turintys ne žemesnę kaip mokytojo metodininko kvalifikacinę kategoriją ir ne mažesnę

kaip 10 metų pedagoginės veiklos patirtį (pageidautina, turintys mentoriaus pažymėjimą);

42.2.3. praktikų vadovai ir mentoriai turi sistemingai tobulinti pedagoginę kompetenciją, tobulinti konsultavimo, pagalbos besimokančiajam ir kitus gebėjimus, aktyviai dalyvauti mokyklų ar kitų švietimo institucijų veikloje – inicijuoti bendrus projektus, dalyvauti tiriamojoje veikloje, bendradarbiauti ir plėtoti partnerystės ryšius su aukštosiomis mokyklomis, kitomis švietimo įstaigomis, aktyviai dalyvauti tarptautinio mobilumo programose.

42.3. Pedagoginės praktikos reikalavimai:

42.3.1. pedagoginė praktika studijuojantiems pagal laipsnį suteikiančią pedagoginių studijų programą organizuojama siejant ją su studijuojamu mokomuoju dalyku ir (ar) pedagogine specializacija;

42.3.1. kiti praktikos reikalavimai apibrėžiami pedagogų rengimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

42.4. Pedagoginių studijų, suteikiančių pedagogo kvalifikaciją, baigimo reikalavimai:

42.4.1. pedagoginės studijos baigiamos teoriją ir praktiką integruojančiu ne daugiau kaip 3 studijų kreditų apimties pedagoginių studijų baigiamuoju darbu ir jo viešu gynimu;

42.4.2. pedagoginių studijų baigiamojo darbo reikalavimai:

42.4.2.1. pedagoginių studijų baigiamasis darbas – tai originalus, savarankiškai parengtas laipsnio nesuteikiantis kvalifikacinis darbas; pedagoginių studijų baigiamojo darbo paskirtis – renkant, sisteminant, refleksyviai bei kritiškai analizuojant, integruojant ir pritaikant teorinę, praktinę patirtinę, empirinę informaciją apie pedagoginės veiklos objektus ir subjektus, įrodyti pasiektus studijų rezultatus;

42.4.2.2. pedagoginių studijų baigiamasis darbas turi atskleisti per teorines studijas ir pedagogines praktikas studento įgytas žinias, praktinius pedagoginius gebėjimus, vertybines nuostatas ir gebėjimą kritiškai analizuoti praktinę pedagoginę veiklą, pasirinkti tinkamus argumentus, sieti turimas teorines žinias su praktinės veiklos situacijomis, holistiškai ir refleksyviai vertinti įgytą patirtį, numatyti tolesnes pedagoginės veiklos tobulinimo ir asmeninio profesinio tobulėjimo perspektyvas;

42.4.2.3. galimos įvairios, tačiau pedagoginių studijų baigiamojo darbo paskirtį ir tikslus atliepančios, įgytų pedagoginių kompetencijų parodymo formos (mokslinė argumentuota esė, teorinio pasirengimo ir praktinių gebėjimų įrodymų aplankas, tiriamasis pedagoginės veiklos projektas ar kt.);

42.4.2.4. pedagogikos studijų baigiamąjį darbą leidžiama rengti ir ginti tik baigus pedagogines studijas ir atlikus pedagogines praktikas;

42.4.2.5. pedagoginių studijų baigiamajam darbui rengti skiriamas darbo vadovas, kuris turi būti dėstytojas, dėstantis pedagoginių studijų dalykus ar vadovaujantis pedagoginei praktikai ir atitinkantis akademiniam personalui keliamus reikalavimus; rekomenduojamas pedagoginių studijų baigiamojo darbo išorinis recenzavimas;

42.4.3. pedagoginių studijų baigiamąjį darbą ir jo gynimą vertina komisija, kuri turi būti sudaryta iš kompetentingų pedagogikos srities specialistų – mokslininkų, pedagoginės praktikos vadovų, socialinių partnerių ir (ar) praktikos mokyklų atstovų; komisijos pirmininku gali būti skiriamas asmuo, turintis ne žemesnę kaip magistro ar jam prilygintą kvalifikacinį laipsnį ir ne mažesnę kaip 5 metų praktinės veiklos patirtį mokykloje;

42.4.4. pedagoginių studijų baigiamasis darbas turinio ir kreditų apimties požiūriu negali būti tapatinimas su bakalauro (profesinio bakalauro) baigiamuoju darbu;

42.4.5. pedagoginių studijų baigiamojo darbo rengimo, gynimo ir vertinimo tvarka turi būti aiškiai reglamentuota pagal aukštosiose mokyklose galiojančią praktiką.

43. Švietimo ir ugdymo krypties pirmosios ir antrosios pakopos studijų programų vykdymo reikalavimai:

43.1. Reikalavimai akademiniam personalui:

43.1.2. švietimo ir ugdymo krypties studijų programose turi dirbti dėstytojai, atitinkantys aukštojo mokslo pirmosios ir antrosios pakopos studijas reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytus akademinis standartus;

43.1.2. dėstytojai turi vykdyti mokslinius tyrimus, atitinkančius aktualią studijų krypties problematiką;

43.1.3. dėstytojai turi tenkinti reikalavimus, išdėstytus Aprašo 42.1.5–42.1.8 punktuose. Jeigu pedagoginės studijos integruotos į pirmosios pakopos studijas, turi būti tenkinami reikalavimai, išdėstyti Aprašo 42.1.1–42.1.4 punktuose.

43.2. Reikalavimai kitam personalui (praktikų vadovams, mentoriams), dirbančiam įgyvendinant programas:

43.2.1. vadovauti švietimo ir ugdymo praktikai gali asmenys, įgiję švietimo ir ugdymo studijų krypties ne žemesnį kaip magistro laipsnį arba jam prilygintą kvalifikaciją, turintys ne mažesnę kaip 10 metų švietimo ir ugdymo veiklos patirtį ar užsiimantys praktine švietimo ir ugdymo veikla;

43.2.2. vykdyti mentoriaus funkcijas gali asmenys, užsiimantys praktine švietimo ir ugdymo veikla ir turintys ne mažesnę kaip 10 metų švietimo ir ugdymo veiklos patirtį;

43.2.3. praktikų vadovai ir mentoriai turi sistemingai plėtoti savo profesinę kompetenciją, tobulinti konsultavimo, pagalbos besimokančiajam ir kitus gebėjimus, aktyviai dalyvauti švietimo institucijų veikloje – inicijuoti bendrus projektus, dalyvauti tiriamojame veikloje, bendradarbiauti ir plėtoti partnerystės ryšius su aukštosiomis mokyklomis, kitomis švietimo įstaigomis, aktyviai dalyvauti tarptautinio mobilumo programose;

43.2.4. jei vykdomos pedagoginės studijos ir suteikiama pedagogo kvalifikacija, taikomi Aprašo 42.1 ir 42.2 punktų reikalavimai.

43.3. Praktikos reikalavimai:

43.3.1. vykdant švietimo ir ugdymo krypties pirmosios pakopos studijų programas (išskyrus pedagogų rengimo studijų programas), atliekama pasirinktos studijų krypties profesinė praktika, kurios apimtis turi atitikti galiojančiuose norminiuose dokumentuose nustatytus profesinės praktikos reikalavimus;

43.3.2. profesinė praktika organizuojama pagal aukštosios mokyklos parengtą profesinės veiklos praktikos organizavimo tvarkos aprašą ir laikantis kitų aukštojo mokslo studijas reglamentuojančių norminių dokumentų; studentas per studijų laikotarpį turi susipažinti su įvairiomis būsimos veiklos sritimis, kad galėtų ugdytis kompetencijas, pradėdamas nuo asistento vaidmens, baigdamas savarankiška veikla stebint mentoriui ir praktikos vadovui institucijoje;

43.3.3. švietimo ir ugdymo krypties praktika turi būti atliekama institucijoje, kurioje yra Aprašo 43.2.2 punkto reikalavimus atitinkančių mentorių, moderni metodinė ir materialinė bazė, naudojamos šiuolaikinės ugdymo technologijos, organizacija aktyviai dalyvauja vykdant nacionalinius ir tarptautinius projektus;

43.3.4. praktika gali būti atliekama ne tik Lietuvos, bet ir užsienio švietimo ir ugdymo įstaigose, kitose Lietuvos ir užsienio institucijose, jei tai atitinka studijų programos bei praktikos pobūdį ir aukštoji mokykla sudaro su šiomis institucijomis atitinkamas sutartis arba vykdo jungtinę studijų programą;

43.3.5. jei vykdomos pedagoginės studijos ir suteikiama pedagogo kvalifikacija, taikomi Aprašo 42.3 punkto reikalavimai;

43.3.6. antrojoje studijų pakopoje profesinės veiklos praktika gali būti vykdoma priklausomai nuo studijų programos pobūdžio: jeigu magistrantūros studijų programa orientuota į praktinę veiklą, būtinas aukštosios mokyklos bendradarbiavimas su socialiniais partneriais organizuojant studentų praktiką; jeigu magistrantūros studijų programa orientuota į pedagogo profesinę kvalifikaciją turinčių asmenų mokomojo (-ųjų) dalyko (-ų) krypties kompetencijos tobulinimą, būtina numatyti praktiką vadovaujantis galiojančiais magistrantūros studijų reikalavimais.

43.4. Pirmosios ir antrosios studijų pakopos švietimo ir ugdymo pagrindinės krypties studijų baigimo reikalavimai:

43.4.1. pirmosios ir antrosios studijų pakopos švietimo ir ugdymo pagrindinės krypties studijos baigiamos absolvento kompetencijos įvertinimu per baigiamojo darbo (projekto) viešą gynimą; baigiamasis darbas gali tapti projektu, kai ginamas švietimo ir ugdymo problemos

sprendimas, inovacijos sukūrimas ir jos diegimas;

43.4.2. baigiamąjį darbą (projektą) ir jo gynimą vertina komisija, kurios sprendimo pagrindu suteikiamas švietimo ir ugdymo studijų krypties profesinio bakalauro, bakalauro arba magistro kvalifikacinis laipsnis;

43.4.3. baigiamųjų darbų (projektų) gynimo komisija turi būti sudaryta vadovaujantis galiojančiais norminiais dokumentais, užtikrinant kompetentingų švietimo ir ugdymo studijų krypties specialistų – socialinių partnerių atstovų, praktikos profesionalų, mokslininkų – dalyvavimą;

43.4.4. baigiamojo darbo (projekto) rengimo, gynimo ir vertinimo tvarka turi būti aiškiai reglamentuota pagal aukštosiose mokyklose galiojančią praktiką.

VI. PASIEKTŲ STUDIJŲ REZULTATŲ LYGMENŲ APIBŪDINIMAS

44. Pasiektų studijų rezultatų lygmenys – švietimo ir ugdymo krypčių grupei būdingi studijų rezultatai, susieti su asmens studijavimo pasiekimų kokybe ir pasirengimu profesinei veiklai. Pasiektų švietimo ir ugdymo studijų krypčių grupės studijų rezultatų lygmenų struktūros pagrindą sudaro pirmosios pakopos (koleginių ir universitetinių studijų programų) ir antrosios pakopos studijų rezultatų lygmenų apibūdinimas. Skiriami du pasiektų studijų rezultatų lygmenys: tipinis ir puikus. Tipinį studijų rezultatų lygmenį pasiekę absolventai tampa gerais platesnės ar specializuotos švietimo ir ugdymo veiklos, kurioje labai svarbus ugdymo mokslų teorinis pagrindas ir jo taikymas remiantis įgytais gebėjimais, profesionalais, iš kurių galima tikėtis švietimo ir ugdymo veiklos konteksto supratimo, technologijų valdymo, vadybinės atsakomybės, naujovių diegimo ir nuolatinio tobulėjimo remiantis prieinamomis galimybėmis. Puikų studijų rezultatų lygmenį pasiekę absolventai tampa aukštos kokybės veiklos rezultatus galinčiais pasiekti profesionalais, parodančiais švietimo ir ugdymo srities eksperto išmanymą, gebantys vykdyti tyrimus, kurti naujoves, valdyti technologijas, prisiimti reikšmingą vadybinę atsakomybę ir vadovautis mokymosi visą gyvenimą nuostata. Absolvento pasiektiems studijų rezultatams negali būti taikomas slenkstinis lygmuo.

45. Švietimo ir ugdymo studijų krypčių grupės pirmosios studijų pakopos (koleginių ir universitetinių studijų programų) tipinio pasiekimų lygmens absolvento požymiai:

45.1. turi pakankamai žinių apie asmens raidos, motyvacijos ir mokymo teorijas, ugdymo procesų valdymą, mokymo(si) ir pasiekimų vertinimo metodus bei strategijas, bendrąsias švietimo vadybos ir politikos tendencijas;

45.2. žino ir supranta, kaip kryptingai ir efektyviai organizuoti ugdymo procesą, kurti ir taikyti besimokančiųjų galias stimuliuojančią aplinką, laiduoti ugdymo turinio, mokymo(si) metodų ir strategijų atitiktį besimokančiųjų poreikiams, šiuolaikinėms mokomojo dalyko ugdymo teorijoms;

45.3. geba surasti ir analizuoti švietimo ir ugdymo mokslinę bei informacinę literatūrą, šaltiniuose ir (ar) ugdymo praktikoje išvelgti tyrimo problemą, tikslingai pasirinkti tyrimo strategijas ir tyrimo metodus, rinkti ir apdoroti tyrimo duomenis, analizuoti tyrimo rezultatus ir formuluoti išvadas;

45.4. geba išvelgti besimokančiųjų individualius skirtumus, atsižvelgdamas į jų skirtingus poreikius, polinkius ir gebėjimus geba padėti formuluoti ugdymo ir asmeninius tikslus, ugdyti jų atsakingumą ir savarankiškumą;

45.5. geba pažinti mokinį, planuoti ir organizuoti į besimokantįjį orientuotą ugdymo procesą, individualizuoti ir diferencijuoti ugdymo turinį, taikyti mokymo(si) ir (įsi)vertinimo metodus, numatyti ugdymui reikalingus išteklius;

45.6. geba praktinėje veikloje savarankiškai pasirinkti technologines, organizacines ir metodines priemones, geba ugdymo procese naudoti įvairias mokymo(si) priemones, skaitmenines technologijas ir įrangą, jas taikyti ugdydamas besimokančiųjų bendrąsias ir dalykines kompetencijas, informacinę kultūrą, plėtodamas jų skaitmeninį raštingumą, kurdamas kūrybišką ir motyvuojančią ugdymo aplinką;

45.7. geba kurti saugią, tolerantišką, atvirą, dialogu ir partneryste grįstą ugdymo aplinką, sėkmingai bendrauti ir bendradarbiauti su kitais asmenimis siekdamas bendrų tikslų;

45.8. geba sklandžiai bendrauti gimtąja kalba sakytine bei rašytine forma, aiškiai pristatyti idėją, nuomonę, sprendimą specialistų ir ne specialistų auditorijai, vartoti užsienio kalbą akademiniais ir profesiniais tikslais;

45.9. vadovaudamasis profesine etika geba dirbti tarpdalykinėje grupėje ir (ar) komandoje, su pasitikėjimu dalyvauti projektinėje veikloje, visuomenės ir švietimo kaitos procesuose;

45.10. geba reflektuoti savo pedagoginę veiklą, identifikuoti gebėjimų ir žinių spragas, numatyti profesinio tobulėjimo kryptis ir kompetencijų tobulinimosi formas;

45.11. geba prisiimti atsakomybę už savo veiklos rezultatus, būti atviras ir lankstus įvairiuose švietimo ir ugdymo kontekstuose, prisiimti įsipareigojimus dalyvauti švietimo kaitos procesuose, ugdyti besimokančiųjų nuostatas Lietuvos kultūros, tautinės tapatybės, tautos kultūrinio ir gamtinio paveldo puoselėjimo požiūriu, ugdyti toleranciją kitoniškumui.

46. Švietimo ir ugdymo studijų kryptių grupės pirmosios studijų pakopos (koleginių ir universitetinių studijų programų) puikias pasiekimų lygmenis absolvento požymiai:

46.1. turi visapusišką, naujais mokslinių ir taikomųjų tyrimų rezultatais pagrįstą ugdymo mokslo žinių apie asmens raidos ir asmenybės brandos procesus, mokymo(si) ir motyvacijos teorijas, ugdymo procesų valdymo strategijas, švietimo politikos kryptingumą bei jos įgyvendinimą švietimo veiklos organizacijos, regiono ir nacionaliniu lygmenimis;

46.2. turi visapusišką žinių, kaip planuoti ugdymo turinį, parinkti ir taikyti į besimokančiųjų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų plėtrą orientuotus mokymo(si) ir pasiekimų (įsi)vertinimo metodus bei strategijas, kurti atvirą ir įvairiapusį besimokančiųjų vystymąsi palaikančią ugdymo aplinką, atsižvelgti į besimokančiųjų individualius skirtumus, šiuolaikines vieno ar integralias kelių mokomųjų dalykų ugdymo teorijas;

46.3. naudodamasis šiuolaikiniais informacijos kaupimo ir sisteminimo būdais geba kritiškai analizuoti švietimo ir ugdymo mokslinę bei informacinę literatūrą, atsižvelgdamas į problemos ar situacijos pobūdį geba identifikuoti tyrimo problemą, pasirinkti tyrimo strategiją ir taikyti tinkamus tyrimo metodus, rinkti, apdoroti, analizuoti, apibendrinti ir interpretuoti tyrimo duomenis, formuluoti tyrimo išvadas ir vaizdžiai pateikti rezultatus;

46.4. atsižvelgdamas į besimokančiųjų individualius skirtumus, gabių ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių besimokančiųjų poreikius, polinkius ir gebėjimus, geba padėti susikurti asmeninę motyvaciją, formuluoti ugdymo ir asmeninius tikslus, ugdyti gebėjimą tapti atsakingais ir savarankiškais besimokančiais;

46.5. atsižvelgdamas į besimokančiųjų fizinę, emocinę, socialinę ir intelektualinę raidą, puikiai geba tikslingai planuoti, kryptingai ir efektyviai organizuoti į besimokančiųjų nukreiptą ugdymo procesą, individualizuoti ir kūrybiškai diferencijuoti ugdymo turinį, mokymosi medžiagą, taikyti mokymo(si) ir pasiekimų (įsi)vertinimo strategijas, numatyti ir valdyti ugdymui reikalingus išteklius;

46.6. puikiai geba praktinėje veikloje savarankiškai pasirinkti kompleksines technologines, organizacines ir metodines priemones, ugdymo procese naudotis įvairiais informaciniais šaltiniais ir informacinėmis technologijomis, jas taikyti didindamas ugdymo prieinamumą kiekvienam besimokančiajam ir mokymosi veiklų įvairovę, ugdydamas besimokančiųjų informacinę kultūrą, plėtodamas jų skaitmeninį raštingumą, kurdamas kūrybišką ir motyvuojančią ugdymo aplinką;

46.7. kurdamas saugią, visapusišką besimokančiųjų vystymąsi palaikančią, dialogu ir partneryste grįstą ugdymo aplinką, geba sklandžiai ir su pasitikėjimu bendrauti ir bendradarbiauti su kitais asmenimis siekdamas bendrų tikslų;

46.8. vartodamas turtingą žodyną geba sklandžiai ir su pasitikėjimu bendrauti lietuvių kalba, aiškiai ir kompetentingai pristatyti idėją, nuomonę, argumentuoti sprendimą sakytine ir rašytine forma specialistų ir ne specialistų auditorijai, vartoti užsienio kalbą akademiniais ir profesiniais tikslais;

46.9. vadovaudamasis profesine etika geba aktyviai dirbti tarpdalykinėje grupėje ir (ar) komandoje, koordinuoti projektinę veiklą, atsakingai dalyvauti visuomenės ir švietimo kaitos

procesuose, kurti tvarią visuomenę;

46.10. atsižvelgdamas į asmeninius gebėjimus ir reflektuodamas savo profesinę veiklą, geba apibrėžti profesinio tobulėjimo ir karjeros tikslus, numatyti ir pasirinkti efektyvias kompetencijų tobulinimo sritis bei formas;

46.11. geba būti atsakingas už savo veiklos rezultatus ir išvelgti jų galimą poveikį ugdymo kokybei, būti atviras ir lankstus įvairiuose švietimo ir ugdymo kontekstuose, priimti įsipareigojimus dalyvauti švietimo kaitos procesuose, ugdyti besimokančiųjų nuostatas Lietuvos kultūros, tautinės tapatybės, tautos kultūrinio ir gamtinio paveldo puoselėjimo požiūriu, kurti tvarią visuomenę.

47. Švietimo ir ugdymo studijų krypčių grupės antrosios studijų pakopos universitetinių studijų tipinio pasiekimų lygmens magistro požymiai:

47.1. turi naujausių dalykinės srities, ugdymo teorijų ir švietimo plėtros tendencijų, mokslo ir technologijų pasiekimų žinių, reikalingų profesinei veiklai ir moksliniams tyrimams atlikti;

47.2. geba identifikuoti aktualias ir tirtinas įvairių švietimo ir ugdymo sričių bei asmeninės profesinės veiklos problemas, savarankiškai parengti ir vykdyti švietimo ir ugdymo tyrimus, analizuoti ir interpretuoti jų duomenis, formuluoti išvadas įvertindamas jų poveikį aplinkai; žino ir suvokia, kaip per taikomuosius tyrimus sukurtas žinias inovatyviai taikyti švietimo ir ugdymo praktikoje ir spręsti problemas;

47.3. remdamasis ugdymo mokslo teorijomis ir interpretuodamas jas praktikos kontekste, geba valdyti sudėtingas situacijas ir taikyti inovatyvias priemones švietimo ir ugdymo problemoms spręsti;

47.4. geba vertinti, kūrybiškai modeliuoti ir vystyti ugdymo programas, dalyvauti įvairias dalykines kryptis integruojančiose komandose ir įgyvendinti švietimo veiklos organizacijų tobulinimo ir vystymo projektus;

47.5. geba surinkti duomenis iš kelių susijusių savo veiklos kontekstų, šiuos duomenis lyginti, apibendrinti, gautus rezultatus conceptualizuoti ir jais remdamasis tobulinti savo profesinę veiklą, dalytis praktikų bendruomenėje ir pritaikyti platesniame profesinės veiklos kontekste;

47.6. geba aiškiai ir drąsiai pristatyti idėją, nuomonę, argumentuoti sprendimą sakydama ir rašydama forma suinteresuotai specialistų ir ne specialistų auditorijai, argumentuotai pagrįsti daromas išvadas;

47.7. geba kryptingai dalyvauti visuomenės ir švietimo kaitos procesuose, sklandžiai ir su pasitikėjimu dirbti kelias dalykines sritis integruojančioje grupėje, kompetentingai jai vadovauti, priimti atsakomybę už savo ir pavaldžių darbuotojų veiklos rezultatus;

47.8. geba analizuoti ir kritiškai vertinti įvairius požiūrius ir situacijas platesniuose švietimo ir ugdymo kontekstuose, veikti naujoje ar nežinomoje aplinkoje vykdydamas mokslinius ir taikomuosius tyrimus ir diegdamas naujoves;

47.9. turi aiškiai išreikštas nuolatinio mokymosi, pagarbos besimokančiajam, profesinio tapatumo, įsipareigojimo profesinei bendruomenei, socialinės atsakomybės už šalies aplinkosaugą bei kultūrą ir švietimo situaciją vertybines nuostatas ir jomis vadovaujasi.

48. Švietimo ir ugdymo studijų krypčių grupės antrosios studijų pakopos universitetinių studijų puikaus pasiekimų lygmens magistro požymiai:

48.1. išsamios naujausių mokomojo dalyko ugdymo teorijų ir plėtros tendencijų, mokslo ir technologijų pasiekimų žinios, reikalingos įvairiapusiam švietimo ir ugdymo srities problemų pažinimui ir juo paremtai inovatyviai, kūrybiškai, moksliniais ir taikomaisiais tyrimais pagrįstai profesinei veiklai;

48.2. geba įvertinti aktualias ir tirtinas įvairių švietimo ir ugdymo sričių bei asmeninės profesinės veiklos problemas, savarankiškai vykdyti kompleksinius švietimo tyrimus, kritiškai analizuoti ir vertinti jų duomenis, rezultatų ir išvadų pagrindu rengti rekomendacijas atsakingoms institucijoms ir (ar) suinteresuotiems švietimo sistemos dalyviams, inicijuoti diskusijas ir (ar) pokyčius švietimo ir ugdymo praktikoje;

48.3. geba jungti kelių dalykinių sričių žinias, jas sieti su ugdymo mokslo kontekstu,

švietimo politikos sprendimais, sudėtingų ugdymo situacijų valdymu; išvelgia naujus švietimo poreikius, geba kurti ir taikyti inovatyvias priemones švietimo ir ugdymo problemoms spręsti;

48.4. geba vertinti, kurti ir įgyvendinti ugdymo programas, inicijuoti švietimo veiklos organizacijos tobulinimo ir vystymo projektus, vadovauti ar koordinuoti kelias dalykines sritis integruojančias grupes;

48.5. geba lyginti ir ieškoti priežastinių ryšių iš kelių susijusių savo veiklos kontekstų surinktų duomenų, gautus rezultatus konceptualizuoti ir jais remdamasis tobulinti savo profesinę veiklą, inicijuoti pokyčius švietimo ir ugdymo praktikoje, taikyti platesniame profesinės veiklos kontekste, rengti rekomendacijas švietimo politikams;

48.6. geba sklandžiai ir su pasitikėjimu pristatyti idėją, nuomonę, argumentuotą sprendimą sakytine ir rašytine forma suinteresuotai specialistų ir ne specialistų auditorijai, aiškiai atskleisti priežastinius ryšius, pagrįsti daromas išvadas, vartodamas turtingą žodyną aktyviai ir kritiškai diskutuoti;

48.7. geba inicijuoti visuomenės ir švietimo kaitos procesus, kryptingai ir tikslingai dirbti kelias dalykines sritis integruojančioje grupėje ir (ar) komandoje, būti lyderis ir efektyviai jai vadovauti, prisiimti atsakomybę už savo ir pavaldžių darbuotojų veiklos kokybę bei jos tobulinimą;

48.8. geba sistemiškai ir kritiškai vertinti švietimo ir ugdymo teorines bei praktines naujoves, jas inicijuoti platesniuose švietimo ir ugdymo kontekstuose, efektyviai veikti naujoje ar nežinomoje aplinkoje vykdant mokslinius tyrimus ir diegiant naujoves;

48.9. turi stipriai išreikštas nuolatinio mokymosi, pagarbos besimokančiajam, profesinio tapatumo, įsipareigojimo profesinei bendruomenei, inicijavimo ir aktyvaus dalyvavimo švietimo kaitos procesuose, socialinės atsakomybės už šalies aplinkosaugą, kultūrą ir švietimo situaciją vertybines nuostatas ir jomis vadovaudamasis siekia pokyčių švietimo ir ugdymo aplinkose.